

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe VAKANTIEKAMER

A R R E S T

nr. 232.087 van 27 augustus 2015

in de zaak A. 215.661/XIV-36.384

In zake: Ilja VAN HESPEN
wonend te 9230 Wetteren
Eeminckstraat 9 bus 21
alwaar woonplaats wordt gekozen

tegen:

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Defensie

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 22 augustus 2015, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van:

“1) de definitieve beslissing van de Minister van Defensie betreffende de hogere stafopleiding en de hogere opleiding voor militair administrateur 2015-2016 waarnaar verwezen in de Nota HRB-Eval MITS-15-00158113 d.d. 14.04.2015, betreffende de aanduiding stagiairs voor de hogere stafopleiding en de hogere opleiding voor militair administrateur 2015-2016 (stuk 1).

2) de beslissing van de Algemene Directie Human Resources, Divisie Beheer, betreffende de oproep tot het stellen van de kandidatuur voor de Hogere Stafopleiding (HStO) en de Hogere Opleiding voor Militair Administrateur (HOMA) voor het academiejaar 2015-2016 voor de Offr van de Marine, waarnaar verwezen in de Nota HRB-Eval MITS-15-00151118 d.d. 08.04.2015 en waarbij wegens een fout van de administratie de kandidaturen HStO en HOMA 2015-2016 van de Offr van de Marine, die op basis van DGHR-MITS 14-00249905 van 27 Mei 14 werden ingediend, worden geannuleerd en de reeds ingediende Mod B ‘zonder gevolg’ worden geklasseerd (stuk 2).

3) De beslissing van de Algemene Directie Human Resources betreffende het samenstellen van de lijst met de al dan niet gunstig voorgedragen kandidaten voor de hogere stafopleiding en de hogere opleiding voor militair

administrateur 2015-2016, waarnaar verwezen in de Nota HRB-Eval MITS-15-00108278 d.d. 10.03.2015 (stuk 3).

4) De beslissing van de Algemene Directie Human Resources tot het samenstellen van de lijst met de al dan niet gunstig voorgedragen kandidaten voor de hogere stafopleiding en de hogere opleiding voor militair administrateur 2015-2016 voor de kandidaten van de Marine, waarnaar verwezen in de Nota HRB-Eval MITS-15-00208319 d.d. 26.05.2015, betreffende de notificatie van deze beslissing (stuk 15).

5) De beslissing van de Commandant van het Defensiecollege tot convocatie van de stagiairs voor de Hogere Opleidingen - HOMA/HStO - 2015-2016, waarnaar verwezen in de Nota MITS-15-00278144 d.d. 14.07.2015 (stuk 32).

6) De definitieve beslissing van de Minister van Defensie betreffende de hogere stafopleiding en de hogere opleiding voor militair administrateur 2015-2016, voor wat betreft de kandidaten van de Marine, waarnaar verwezen in de Nota HRB-Eval MITS-15-00281554 dd. 15.07.2015, betreffende de aanduiding van de stagiairs van de Marine voor de hogere stafopleiding en de hogere opleiding voor militair administrateur 2015-2016 (stuk 33).

7) De beslissing van de Minister van Defensie met betrekking tot de aanvraag van 1LZ VAN HESPEN (9490408) tot deelname aan de cursus Hogere opleiding voor Militair Administrateur en de Hogere Stafopleiding 2015/2016 waarnaar verwezen wordt in de nota MOD 15-005484, HRB-Eval-MITS 15-00218383 (stuk 34).”

In hetzelfde verzoekschrift vraagt verzoeker als voorlopige maatregelen te willen bevelen:

“1) in afwachting van een definitieve beslissing ten gronde, toegelaten te worden aan de Koninklijke Militaire School te Brussel, huidige plaats van tewerkstelling van verzoeker, hetzij en in volgorde van voorkeur de Hogere Stafopleiding (HStO), hetzij de Hogere Opleiding Militair Administrateur te volgen.

2) aan de DGHR te vragen om de gelijkwaardigheid te onderzoeken van het diploma master handelsingenieur (300 studiepunten) (voor wat betreft tweede verzoeker eerder via Model B door DGHR erkend als universitaire vorming ‘extra muros’), aangevuld met de overige academische kwalificaties en professionele competenties van verzoekers, inzonderheid met de academische achtergrond van doctorandus in de rechten (UGent en VUB) en in de sociale en militaire wetenschappen (Koninklijke Militaire School) van tweede verzoeker (in opdracht van de Commandant KMS), als voorgedachte vorming met de master na master in de openbare en militaire administratie (60 studiepunten), dit op elk van volgende vlakken :

a. Toegang tot het ambt van militair docent aan de Koninklijke Militaire School;

- b. Toegang tot de aangepaste weddeschaal;
- c. Potentieelinschatting voor bevordering tot hoofdofficier;
- d. Toegang tot ambten in nationale en internationale militaire staven;
- e. Het toekennen van het brevet van militair administrateur.
- f. Het toekennen van het diploma van master na master in de openbare en militaire administratie.”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 augustus 2015, om 15.00 uur.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, die verschijnt en majoor Valéry De Saedeleer, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Het feitenrelaas is beschreven in de arresten nr. 231.093 van 4 mei 2015 en nr. 231.543 van 11 juni 2015. Er wordt naar verwezen.

Ondertussen heeft de minister van Defensie op 6 juli 2015 het verweerschrift van verzoeker verworpen. Dit is de zevende thans bestreden beslissing.

Op 14 juli 2015 richt de commandant van het defensiecollege een ‘convocatie’ aan de stagiairs voor de hogere opleidingen, waarin de start ervan wordt meegedeeld op vrijdag 28 augustus 2015. Dit is het vijfde thans door verzoeker bestreden voorwerp van de vordering.

Een nota van 15 juli 2015 brengt ter kennis dat de minister van Defensie de lijst van de stagiairs van de marine voor de hogere opleidingen definitief heeft goedgekeurd. Hierin leest verzoeker de zesde bestreden beslissing, die blijkens het administratief dossier reeds van 6 juli 2015 dateert.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging en nadere omschrijving van het voorwerp van de vordering

Standpunt van de verwerende partij

4. In de nota met opmerkingen merkt de verwerende partij op dat het huidige beroep moet worden beschouwd als een nieuwe vordering tot schorsing van enkel de vijfde, de zesde en de zevende beslissing, omdat reeds een vordering tot schorsing van de eerste drie bestreden beslissingen is verworpen bij arrest nr. 231.543 van 11 juni 2015 en de nieuwe vordering tot schorsing van de eerste vier beslissingen niet past in de mogelijkheid die artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State daartoe openstelt. De vordering moet volgens de verwerende partij ook een nieuw rolnummer krijgen.

Beoordeling

5.1. De Raad van State stelt vast dat verzoeker in de hoofding van zijn inleidend verzoekschrift uitdrukkelijk zijn huidige vordering situeert “in de zaak A. 215.661/XIV-36.384” en ze bij herhaling bestempelt als een ‘aanvulling’ ervan. Huidig verzoekschrift tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid situeert verzoeker bijgevolg uitdrukkelijk als accesorium bij het annulatieberoep dat hij heeft ingesteld op 24 april 2015, ingeschreven onder rolnummer A. 215.661/XIV-36.384 en waarin hij eerder reeds om de voortzetting van de procedure heeft gevraagd.

5.2. Even duidelijk is het, dat verzoeker ook van de eerste vier bestreden beslissingen met dit verzoekschrift de schorsing vordert van hun tenuitvoerlegging.

De vraag of verzoeker op ontvankelijke wijze een nieuwe vordering mag instellen tot schorsing van die eerste vier bestreden beslissingen staat los van het rolnummer waaronder die vordering eventueel zou worden ingeschreven en wordt hierna onderzocht.

5.3. De Raad van State gaat er vooralsnog van uit, in de huidige stand van de rechtspleging en in afwachting van een mogelijk nog in te dienen tweede annulatieberoep door verzoeker, dat hij niet zonder meer mag ingaan tegen de uitdrukkelijke bewoordingen van het inleidend verzoekschrift en het dan ook bezwaarlijk mag opvatten als een autonoom op de rol in te schrijven zaak. De vraag rijst dan wel – desnoods ambtshalve – of het voorwerp van dit annulatieberoep A. 215.661 op ontvankelijke wijze kan worden uitgebreid naar rechtshandelingen die pas na die datum zijn gesteld, inzonderheid dus de vijfde, de zesde en de zevende bestreden beslissing.

Aangezien hierna evenwel zal blijken dat de vordering tot schorsing van die beslissingen op andere gronden hoe dan ook niet kan worden ingewilligd, behoeft die vraag thans geen antwoord.

V. De eerste vier bestreden beslissingen

6. Van de eerste vier bestreden beslissingen heeft verzoeker reeds eerder de schorsing gevorderd bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

Bij arrest nr. 231.543 van 11 juni 2015 heeft de Raad van State in verband met door de verwerende partij opgeworpen ontvankelijkheidsexcepties voorlopig gewezen:

- dat “de inwilliging van het beroep tot nietigverklaring tegen de eerste bestreden beslissing, verzoeker geen voordeel kan opleveren, noch dat verzoeker belang zou hebben bij de vernietiging van de aanwijzing voor de hogere opleidingen van de in de eerste bestreden beslissing vermelde overige officieren, nu de vernietiging ervan hem geen uitzicht zou verlenen op een nieuwe beslissing tot aanwijzing van hemzelf in één van de plaatsen voor hogere opleiding waarvoor officieren van andere krijgsmachtdelen dan de Marine zijn aangewezen”,
- dat “de eventuele vernietiging [van de tweede bestreden beslissing] verzoeker geen persoonlijk en rechtstreeks voordeel biedt nu die zou inhouden dat ook zijn ingediende kandidatuur geen rechtsgrond meer heeft en hij bij gebrek aan een oproep wat de Marine betreft voor het academiejaar 2015-2016, niet meer zou kunnen worden aangewezen voor de hogere opleidingen”,
- dat “de nietigverklaring van de derde bestreden handeling verzoeker geen persoonlijk en direct voordeel [verschafft]” en
- dat “[t]en aanzien van verzoeker [...] de vierde bestreden beslissing [...] geen in administratieve laatste aanleg genomen beslissing [is]”.

De Raad van State overwoog dat deze excepties een dergelijke graad van ernst vertonen dat ze reeds in de stand van de schorsingsprocedure opgeworpen moeten worden en hij besloot dat de vordering tot schorsing bij uiterst

dringende noodzakelijkheid niet ontvankelijk was in de mate dat ze was gericht tegen de eerste, de tweede, de derde en de vierde bestreden beslissing.

7. Gewis mag verzoeker bij voortzetting van de procedure de Raad van State overtuigen om er ten gronde anders over te oordelen: een arrest over de schorsing bindt de annulatierechter immers niet. De arresten inzake een vordering tot schorsing overeenkomstig artikel 17, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zijn evenwel niet vatbaar voor herziening. Tegen die arresten staat geen hoger beroep open. Het door de administratieve rechter *prima facie* beslechte rechtspunt kan in het kader van een administratief kortgeding niet opnieuw in vraag worden gesteld, behoudens in geval van een verzoek tot intrekking of wijziging bedoeld in artikel 17, § 3, tweede lid, van de Raad van State-wet. Middels een nieuwe vordering tot schorsing kan geen feitelijke herziening worden gevraagd van een arrest waarin de Raad van State zich reeds, zij het voorlopig, over een rechtsvraag heeft uitgesproken. Er valt dan ook niet in te zien hoe de Raad van State in de huidige stand van de rechtspleging zou terugkeren op de voormelde excepties, waarover hij immers in het kader van huidig beroep en in afwachting van een arrest over het beroep tot nietigverklaring zijn rechtsmacht heeft uitgeput en waarvan de inwilliging voorlopig als waarheid geldt.

Ten overvloede zij opgemerkt, dat verzoeker zich niet kan beroepen op nieuwe elementen die de spoedeisendheid van deze vordering rechtvaardigen. Een nieuwe vordering mag daarop enkel steunen in het hier niet toepasselijke geval van een verwerping wegens gebrek aan spoedeisendheid (artikel 17, § 2, derde lid, van de Raad van State-wet).

8. De vordering tot schorsing is niet ontvankelijk, wat het eerste, het tweede, het derde en het vierde voorwerp betreft.

VI. De vijfde bestreden beslissing

Exceptie

9. De verwerende partij werpt in de nota met opmerkingen op dat de vijfde bestreden beslissing een loutere uitvoeringsmaatregel is die niet vatbaar is voor vernietiging; ze heeft geen rechtsgevolgen en kan geen onmiddellijk nadeel berokkenen omdat de rechtstoestand niet wordt gewijzigd.

Beoordeling

10. De vijfde bestreden beslissing is een 14 juli 2015 gedateerde ‘convocatie’ voor de hogere opleiding met het dagprogramma en enkele praktische aanwijzingen zoals de kledijvoorschriften.

Op het eerste gezicht is zo een mededeling een handeling van het bestuur die op zich geen rechtsgevolgen meebrengt en is ze geen aanvechtbare administratieve rechtshandeling. De besproken exceptie vertoont voldoende ernst opdat ze reeds in de huidige stand van de procedure mag worden opgeworpen.

11. De vordering tot schorsing van de vijfde bestreden beslissing is niet ontvankelijk.

VII. De zesde bestreden beslissing

12. Met de zesde bestreden beslissing viseert verzoeker de “aanduiding van de stagiairs van de Marine voor de hogere stafopleiding en de hogere opleiding voor militair administrateur 2015-2016” waarmee de minister van Defensie - volgens de verwerende partij op 6 juli 2015 - de lijst van gunstig voorgedragen kandidaten definitief heeft goedgekeurd en hij de officieren aanduidt voor de bedoelde opleidingen.

Deze beslissing is opgenomen in een nota van 15 juli 2015.

13. Verzoeker is niet opgenomen op deze lijst.

Verzoeker was immers niet gunstig voorgedragen. Hij heeft daartegen een georganiseerd administratief beroep bij de minister van Defensie ingesteld, dat - eveneens op 6 juli 2015 - is verworpen door de minister met de zevende thans bestreden beslissing.

Hierna zal blijken dat de vordering tot schorsing van die zevende beslissing moet worden verworpen. Dit heeft als gevolg dat haar tenuitvoerlegging niet wordt geschorst en dat verzoeker bijgevolg vooralsnog niet wordt voorgedragen, bijgevolg niet kan worden opgenomen op de lijst van geselecteerde officieren voor de hogere opleiding.

Gevolg daarvan alweer is, dat verzoeker in de huidige stand van de procedure geen voordeel heeft bij de gevorderde schorsing van de tenuitvoerlegging van de zesde bestreden beslissing. Een eventuele schorsing ervan zou immers de tegen hem uitdrukkelijk uitgesproken weigering om de opleiding te mogen volgen niet ongedaan kunnen maken.

Ook deze exceptie vertoont de vereiste ernst om ze in de huidige stand van de rechtspleging op te werpen.

De vordering is niet ontvankelijk gericht tegen de zesde bestreden beslissing.

VIII. Uiterst dringende noodzakelijkheid, wat de vordering tot schorsing van de zevende bestreden beslissing betreft

Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

14. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

Standpunt van de partijen

15. Verzoeker verantwoordt de uiterst dringende noodzakelijkheid in het inleidend verzoekschrift als volgt:

“Het feit dat de termijnen vandaag zo kort zijn geworden dat er geen discussie kan bestaan over het spoedeisend karakter van deze zaak en de noodzaak om de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid te volgen, blijkt, onverminderd de argumentatie in eerdere verzoekschriften, uit het enkele feit dat de hogere opleidingen van start gaan op 28 augustus 2015, met als gevolg dat verzoeker derhalve niet langer meer kan wachten zonder een ernstig risico te lopen zich in een toestand te zullen bevinden met onherroepelijk schadelijke gevolgen”.

16. In de nota met opmerkingen stelt de verwerende partij dat verzoeker erg lang getalmd heeft om huidig verzoekschrift in te stellen. De (zesde) bestreden beslissing is reeds op 16 juli 2015 bekendgemaakt in de elektronische nieuwsbrief voor het personeel van Defensie. Zelfs als rekening wordt gehouden met de kennisgeving aan verzoeker op 28 juli 2015 moet hem een gebrek aan diligent optreden worden verweten.

Beoordeling

17. Overeenkomstig artikel 16, § 1, 7°, van het procedurereglement kort geding van 5 december 1991 moet het verzoekschrift “een uiteenzetting van de feiten die de uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen” bevatten.

De redenen die de uiterst dringende noodzakelijkheid verantwoord moeten in het verzoekschrift concreet worden uitgeschreven. Met een loutere referentie aan “eerdere verzoekschriften” mag de Raad geen rekening houden.

18. De toepassing van de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid brengt een ernstige verstoring teweeg in het normale verloop van de rechtspleging voor de Raad van State, beperkt de mogelijkheden tot onderzoek van de zaak tot een strikt minimum en brengt de uitoefening van de rechten van de verdediging van de verwerende partij aanzienlijk in het gedrang. Daarom moet de aanwending van die procedure zeer uitzonderlijk blijven.

De toepassing ervan kan alleen worden aanvaard indien de schorsing van de tenuitvoerlegging volgens de gewone schorsingsprocedure te laat zal komen. Dit impliceert ook dat de verzoekende partij met de vereiste spoed en diligentie is opgetreden. Diligent optreden is vervat in de voorwaarde van de uiterst dringende noodzakelijkheid. Die dwingende vereiste moet zijn vervuld opdat de Raad van State een verzoekende partij zou toelaten tot de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

19. In zijn inleidend verzoekschrift stelt verzoeker dat hij op 28 juli 2015 van de zevende bestreden beslissing op de hoogte werd gesteld.

Verzoeker refereert daarmee aan de persoonlijke notificatie.

Verzoeker weet alleszins ook al sedert 15 juli 2015 dat de opleiding start op 28 augustus 2015. Op die dag heeft hij immers de schorsing gevorderd van de tenuitvoerlegging van de vijfde bestreden beslissing, namelijk de convocatie voor de opleiding aan de geselecteerde stagiairs.

Verzoeker, die in zijn rechtsstrijd om te mogen deelnemen aan de hogere opleiding reeds tweemaal een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid heeft ingesteld plus een gewone vordering tot schorsing, steeds in het kader van hetzelfde annulatieberoep in deze zaak, moest al onmiddellijk na kennisname van de afwijzing van het beroep door de minister bewust zijn van de gevolgen ervan en beseffen dat ditmaal snel optreden geboden was.

Ter terechtzitting argumenteert verzoeker dat hem geen verwijt treft, omdat hij reeds op 10 augustus 2015 een schorsing heeft gevorderd volgens de gewone procedure. Op dat ogenblik echter moest verzoeker beseffen dat de tijd, vereist om in de loop van die gewone procedure aan de verwerende partij toe te laten een nota met opmerkingen neer te leggen, aan het auditoraat om een verslag over de zaak op te stellen en aan de Raad om een zitting te organiseren, de zaak in beraad te nemen en er uitspraak over te doen – mede nog gelet op de gerechtelijke vakantie – onmogelijk nog een arrest vóór 28 augustus 2015 mocht laten verwachten.

Nu verzoeker de inschatting moest maken dat een gewone schorsing te laat zou komen, was dit des te meer reden om niet te talmen met het instellen van een vordering bij uiterst dringende noodzakelijkheid. Verzoeker wist overigens dat over zijn beroep een beslissing nakend was en hij kon vanaf 15 juli 2015 inschatten dat die beslissing in zijn nadeel zou uitvallen, zodat hij niet kan beweren dat ze plots uit het water opgedoken kwam.

Het tijdsverloop tussen de kennisname van de bestreden beslissing op 28 juli 2015 – en vanaf wanneer derhalve voor verzoeker de voor de uiterst dringende noodzakelijkheid ingeroepen omstandigheden bleken – en het instellen

van de huidige vordering op 22 augustus 2015 – dit betekent dat verzoeker deze vordering heeft ingesteld op de vijftiende dag na kennisname van de beslissing én luttele dagen vóór het nadeel dat hij met zijn vordering wenst te keren – strookt niet met de uitermate hoge graad van urgentie die thans door hem aan de zaak wordt toegeschreven.

20. Daarbij komt nog, ten overvloede, dat de minister erop wijst dat verzoeker nog een mogelijkheid heeft om zich kandidaat te stellen voor een hogere opleiding en dat “geen onherroepelijke situatie ontstaan” is en dat verzoeker in het inleidend verzoekschrift zelf erkent dat hij zich nog eenmaal kandidaat kan stellen voor een hogere opleiding. Alzo heeft de zevende bestreden beslissing voor verzoeker geen definitieve, onherroepelijke weerslag op de voortgang van zijn militaire loopbaan.

21. Dat de beroepsmogelijkheid tegen de ministeriële beslissing van 6 juli 2015 door de verwerende partij niet aan verzoeker werd meegedeeld, kan worden betreurd, maar verantwoordt niet het falen bij het instellen van de vordering. Het ontbreken van de mededeling van de beroepsmogelijkheid heeft slechts een invloed op het ingaan van de beroepstermijn, maar ontslaat verzoeker niet van de vereiste van het diligent handelen.

22. Een en ander leidt ertoe dat moet worden besloten dat verzoeker niet met de vereiste spoed is opgetreden. De uitermate hoge graad van urgentie die thans door hem aan de zaak wordt toegeschreven, valt niet te verzoenen met het manifeste gebrek aan diligentie, dat de negatie zelf is van het bestaan van de uiterst dringende noodzakelijkheid van de vordering. Die vaststelling volstaat om de vordering, wat de zevende beslissing betreft, af te wijzen.

IX. Voorlopige maatregelen

23. De vordering tot het opleggen van voorlopige maatregelen volgt het lot van de schorsingsvordering.

BESLISSING

De Raad van State verwierpt de vorderingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 augustus 2015, door de Raad van State, XIIe vakantiekamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Silja Doms,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silja Doms

Geert Van Haegendoren